

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 23.02.2026 § 15

§ 15

**Valtuustoaloite kansainvälisyyssetelin käyttöönoton selvittämisestä
Espoossa kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllisyyden
edistämiseksi (Kh-Kv-asia)**

Valmistelijat / lisätiedot:
Silfver Olga
Arni-Harden Melissa
Lostedt Marika
Hagman Noora
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto esittää kaupunginhallitukselle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Maria Saita ym. 20.10.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen kansainvälisyyssetelin käyttöönoton selvittämisestä Espoossa kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllisyyden edistämiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Maria Saita ja 26 muuta valtuutettua ovat 20.10.2025 tehneet valtuustoaloitteen kansainvälisyyssetelin käyttöönotosta Espoossa. Espoo on kansainvälinen ja kasvava korkeakoulukaupunki, jossa opiskelee vuosittain suuri määrä kansainvälisiä korkeakouluopiskelijoita. Moni kansainvälinen opiskelija haluaisi jäädä valmistumisen jälkeen asumaan ja työskentelemään Espooseen, mutta työllistymisen kynnys on usein korkea, erityisesti ilman aiempaa suomalaisen työelämän kokemusta. Työllisyys on keskeinen tekijä siinä, jäävätkö kansainväliset opiskelijat Suomeen valmistumisen jälkeen. Kaupungilla on tärkeä rooli opiskelijoiden juurtumisen tukemisessa ja kansainvälisten osaajien pitovoiman vahvistamisessa. Työllistymistä ja työelämäyhteyksiä voidaan tukea jo opintojen aikana. Yksi konkreettinen keino tähän voisi olla kansainvälisyysseteli, jota esimerkiksi Lappeenrannan sekä Helsingin kaupunki ovat ottaneet käyttöön. Valtuustoaloitteessa esitetään, että Espoossa selvitetään kansainvälisyyssetelin käyttöönottoa kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymisen edistämiseksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tiivistelmä:

- Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä on kasvanut, ja heidän sujuva työllistymisensä on tärkeää Espoon elinvoimalle.
- Työelämäintegraatiota edistetään jo monin tavoin, mutta myös uusia ratkaisuja tarvitaan.
- Jos kansainvälisille opiskelijoille halutaan kehittää työllistämisen tukimuotoja, on määriteltävä tarkasti myöntämiskriteerit, resurssit sekä seuranta tuloksellisuuden ja kustannusvaikuttavuuden arvioimiseksi.
- Muiden kaupunkien kokeiluista ei vielä ole riittävästi tietoa hyödyistä.
- Kansainvälisyyssetelin suunnittelussa on huomioitava Espoon taloustilanne, hallinnolliset kustannukset ja tuen kokonaisvaikutus kaupunkiin.

Tarpeen kuvaus

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tukeminen vahvistaa osaajapitoa, lyhentää siirtymää opintojen ja työn välillä sekä kasvattaa verotuloja ja yritysten innovaatiokykyä. Harjoittelun ja yritysytteyksien vahvistaminen on tutkimus- ja kokemustiedon perusteella keskeinen tekijä onnistumisessa.

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä Suomeen vaikeuttavat erityisesti heikot ammatilliset verkostot Suomessa ja epävirallisten rekrytointikanavien ulkopuolelle jääminen. TEK:n mukaan harjoittelulla ja yritykselle tehdyllä opinnäytetyöllä on osoitettu olevan merkittävä vaikutus työllistymiseen sekä Suomeen jäämiseen. Korkeakoulujen uraohjaus sekä suomen kielen oppimisen tuki täydentävät polkua. Tavoitteena on parantaa osaajapitoa, vahvistaa alueen elinvoimaa ja turvata yritysten osaajatarve.

Kansainvälisyyssetelin kokeiluja muissa Suomen kaupungeissa

Kansainvälisten opiskelijoiden työllistymisen tueksi on joissakin kaupungeissa viimeisten vuosien aikana otettu käyttöön ns. kansainvälisyysseteli. Kansainvälisyysseteli on Lappeenrannasta liikkeelle lähtenyt malli, jossa työnantajille kohdennetaan taloudellinen kannustin, joka madaltaa kynnystä palkata kansainvälinen opiskelija harjoitteluun tai määräaikaiseen työsuhteeseen. Myös Helsinki ja Turku ovat aloittaneet määräaikaiset kokeilut, joiden perusteella päätetään mahdollisesta jatkosta. Erilaisia kansainvälisyysseteleitä hieman erilaisilla painotuksilla ja rajoituksilla on kaupungeissa seuraavasti:

	Lappeenranta	Helsinki	Turku
Kustannus per opiskelija	3000	3 000	3–6 kuukauden työsuhteisiin 3 000 € ja yli 6 kuukauden työsuhteisiin 5 000 €

Kohderyhmä	LUT:n ja LABin kansainväliset opiskelijat	Opiskelijat ja vastavalmistuneet seudulta, yritykset Helsingistä.	Opiskelijat ja vastavalmistuneet Turusta.
Budjetti	300 000	60 000 €	60 000 €
Muuta		Setelin saaville työnantajille tarjotaan Metropolian tuottama palvelu rekrytointiprosessiin.	

Lisäksi korkeakouluilla ja yliopistoilla on käytössä erilaisin kriteerein jaettavia korkeakouluharjoittelijatuksia. Nämä tuet eivät ole erikseen kohdistettu kansainvälisille opiskelijoille.

Varsinaista vaikuttavuuden todentamista kaupunkien malleissa ei ole systemaattisesti kehitetty. Tavoitteena kaupungeilla kuitenkin on seurata opiskelijoiden sijoittumista setelin käytön jälkeen, jos mahdollista. Lisäksi jotkut kaupungit keräävät asiakaskokemusta ja -tyytyväisyyttä setelin käyttöön liittyen.

Kansainvälisten opiskelijoiden olemassa olevat tukitoimet Espoossa

Espoossa kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä on kehitetty laajassa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa jo pitkään. Tällä hetkellä on käynnissä muun muassa kansainvälisten opiskelijoiden asettautumista ja työllistymistä tukeva Study & Stay –mallin kehittäminen yhteistyössä Aalto-yliopiston ja muiden toimijoiden kanssa. Kesällä 2026 käynnistyvä Summer Internship Program tarjoaa palkallisia harjoitteluja kansainvälisille opiskelijoille sekä tukea yrityksille ja suomen kielen oppimiseen. Kaupunkien ja korkeakoulujen yhteistyötä vahvistetaan muun muassa yhteisissä työpajoissa, ja korkeakouluilla on keskeinen rooli uraohjauksessa. Lisäksi Work in Finland ja C6-kaupungit suunnittelevat innovaatioalustaa, joka parantaisi opiskelijoiden ja yritysten kohtaantoa.

Espoossa on lisäksi käytössä työnantajatuot (palkkatuki, 55+-tuki, nuorten rekrytointituki/työllistymiseteli, Espoon rekrytointituki), jotka muodostavat viitekehysten mahdolliselle uudelle tukimuodolle. Työllisyyspalvelut vastaa näiden ja muiden taloudellisten tukimuotojen myöntämisestä, maksamisesta ja käsittelystä.

Espoon kaupungin työllisyyspalvelujen edellytykset hallinnoida kansainvälisyyssetelin jakoa

Yksiköllä ei tällä hetkellä ole erillistä järjestelmää ei-lakisääteisten tukien käsittelyyn. Uusien tukimuotojen käyttöönotto vaatii henkilöstöresurssien uudelleen suuntaamista edeltävään valmistelutyöhön. Setelin kohderyhmää - kansainvälisiä opiskelijoita – ei yleensä tunnista työllisyyspalvelujen asiakkaiksi, mikä vaikeuttaa esimerkiksi mahdollisen kansainvälisyyssetelin vaikuttavuuden seuranta, koska seuranta ei voisi tehdä työllisyyspalvelujen asiakastietojärjestelmässä.

Kansainvälisyyssetelin käyttöönoton mahdollisuudet Espoossa

Mikäli Espoossa kansainvälisyyssetelin valmistelua jatketaan, tulisi hyödyntää muiden kaupunkien kokemuksia. Uuden tukimuodon käyttöönotto vaatii selkeän kohderyhmän määrittelyn, lisäresursseja ja riittävän budjetin, jotta panostus olisi vaikuttava. Espoon yritysten ja kansainvälisten opiskelijoiden määrän perusteella on arvioitava, millaisella rahoituksella saavutetaan riittävä vaikuttavuus, ja varattava tarvittavat määrärahat vuoden 2027 budjettiin.

Espoon kaupungilla on mahdollisuus edistää kansainvälisyyssetelin käyttöönottoa, jos kokeilulle voidaan osoittaa riittävät resurssit. Vuosibudjetin ehdotetaan olevan suhteessa kansainvälisten opiskelijoiden ja yritysten määrään Espoossa, jotta kokeilulla saataisiin riittävää vaikuttavuutta kuten esim. Lappeenrannassa. Määräaikaisen kokeilun avulla voidaan arvioida mallin kustannusvaikuttavuutta ja tuloksellisuutta ennen mahdollista laajempaa käyttöönottoa.

Kokeilu suunnattaisiin espoolaisille yrityksille, jotka palkkaavat päätoimisen ulkomaalaisen korkeakouluopiskelijan harjoitteluun. Opiskelija tulisi palkata vähintään kolmen kuukauden työsuhteeseen (vähintään 80 % työajalla) opiskelualaa vastaaviin tehtäviin. Tuki ehdotetaan olevan 3000 euroa, jotta olisi pääkaupunkiseudulla yhdenmukainen. Harjoittelun ajaksi olisi tarkoituksenmukaista tarjota kielitukea opiskelijalle.

Tuki olisi tarkoituksenmukaista kohdentaa pk-yrityksille, jotka palkkaavat Espoossa kirjoilla olevan kansainvälisen opiskelijan oman alan harjoitteluun, erityisesti aloille, joilla on osaajapula. Ehtojen on estettävä päällekkäiset tuet ja varmistettava, että seteli luo uusia työmahdollisuuksia. On myös määriteltävä, mikä taho vastaa setelin hallinnoinnista ja maksatuksesta.

Olisi hyvä harkita Espoon, Helsingin ja Vantaan yhteistyötä kansainvälisyysseteleiden myöntämisessä ja keskittää hallinnointi yhteen kaupunkiin hallinnollisten kustannusten pienentämiseksi.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Kansainvälisyyssetelin käyttöönoton selvittämisestä Espoossa kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllisyyden edistämiseksi

Tiedoksi